

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
23.06.2025
протокол № 09, п. 11

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 23.06.2025 № 120

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРІВ /
INTERNATIONAL ETHICS STANDARDS FOR ACCOUNTANTS

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	master
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право /	Business, Administration and Law
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування /	Accounting and taxation
Освітня програма	«Облік і оподаткування» /	«Accounting and taxation»

Розробник: Китайчук Тетяна, кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Облік і оподаткування» – Китайчук Тетяна, кандидат економічних наук, доцент _____

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри обліку та оподаткування 02 червня 2025 р. протокол № 08;

на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 12 червня 2025 р. протокол № 06.

Рецензенти:

Копчикова Інна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування ВТЕІ ДТЕУ;

Комендант Діана, головний бухгалтер ТОВ «Вінницький деревообробний завод», м.Вінниця

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 30.06.2025 р. Формат 60х84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 0,93.

Обл.-вид. арк. 0,69. Тираж 2. Зам. № 388.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення освітнього компонента.

Освітній компонент «Міжнародні стандарти професійної етики бухгалтерів» спрямований на формування теоретичних знань та практичних навичок про використання міжнародних норм та принципів поведінки професійних бухгалтерів, визнання відповідальності перед громадськістю

Предметом вивчення освітнього компонента «Міжнародні стандарти професійної етики бухгалтерів» є кодекс правил, що визначає поведінку фахівця у службовій обстановці, норм, які відповідають чинним законам та відомчим нормативним документам, професійним знанням, стосункам у колективі, глибокому усвідомленню моральної відповідальності за виконання професійних обов'язків.

Метою вивчення освітнього компонента «Міжнародні стандарти професійної етики бухгалтерів» є формування у здобувачів освіти цілісної системи знань із теоретичного оволодіння та набуття практичних навичок щодо використання міжнародних та вітчизняних норм і принципів поведінки та моралі професійних бухгалтерів, аудиторів і податківців, визнання відповідальності перед власниками й колективом підприємства та перед громадськістю.

Результати вивчення освітнього компонента його місце в освітньому процесі.

В результаті вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими навичками: вміти визначати ризики впливу на професійне судження; розуміти відповідальність професії перед суспільством; визначати можливі наслідки використання принципів професійної етики і їх порушення.

Результатом вивчення освітнього компонента «Міжнародні стандарти професійної етики бухгалтерів» для освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- загальні компетентності:

ЗК 01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- фахові компетентності:

СК 09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента «Міжнародні стандарти професійної етики бухгалтерів» полягають:

ПР 01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР 13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПР 18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Аудит».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компонента, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.

	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом НПП виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол №12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота здобувачів		
Тема 1. Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10

Тема 2. Особливості застосування принципів етики в Україні і світі	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 3. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів: суть і значення	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 4. Професійна компетентність: принципи та критерії оцінки	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 5. Ризики діяльності та загрози незалежності професійного бухгалтера	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 6. Принципи і вимоги етики для всіх професійних бухгалтерів, бухгалтерів-практиків та штатних бухгалтерів	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 7. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Тема 8. Професійний розвиток бухгалтерів та системи сертифікації бухгалтерів	13	2	2	9	В, РПЗ, УД, Т, Д, П	10
Індивідуальне завдання	16			16	ІЗ	20
Разом	120 / 4	16	16	88	-	100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал

РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали

УД – участь у дискусії – 2 бал

Т – тестування – 1 бал

Д – доповідь – 2 бали

П – презентація – 2 бали

ІЗ – індивідуальне завдання – 20 балів (творчий проєкт, участь у наукових заходах, курси на платформі Prometheus або на інших сервісах);

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента (теми програми).

Тема 1. Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві

Сутність етики та умови виникнення професійної етики. Взаємозв'язок етики і права та соціальної відповідальності бізнесу. Класифікація та особливості професійної етики працівників економічних спеціальностей.

Міжнародні професійні організації бухгалтерів і аудиторів: місія, мета, завдання та пріоритети діяльності. Професійні організації бухгалтерів і аудиторів в Україні.

Тема 2. Особливості застосування принципів етики в Україні і світі

Міжнародні принципи етики професійних бухгалтерів, їх характеристика та класифікація. Національні вимоги щодо етичної поведінки професійних бухгалтерів.

Фундаментальні принципи етики професійних бухгалтерів. Етичний кодекс професійних бухгалтерів: суть і значення. Загальна характеристика фундаментальних принципів. Загрози дотримання професійної етики бухгалтерами.

Особливості етики бізнесу

Тема 3. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів: суть і значення

Історія виникнення Кодексу та змін до нього. Роль Ради з Міжнародних стандартів етики професійних бухгалтерів у формуванні Міжнародного кодексу етики. Концептуальна основа та характеристика розділів Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів.

Тема 4. Професійна компетентність: принципи та критерії оцінки

Сутність професійної компетентності за Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів. Оцінка професійної компетентності. Професійні навички, їх класифікація та рівні володіння ними.

Міжнародні стандарти освіти бухгалтерів та їх роль у формуванні професійних компетентностей.

Тема 5. Ризики діяльності та загрози незалежності професійного бухгалтера

Сутність ризиків діяльності професійного бухгалтера. Класифікація професійних ризиків. Підходи до оцінки ризиків незалежності професійного бухгалтера.

Аналіз результатів оцінки ризиків незалежності та загроз виконання обов'язків професійними бухгалтерами.

Сутність та види загроз незалежності професійного бухгалтера.

Робота бухгалтера з конфіденційною інформацією.

Застережні заходи для усунення або зменшення загроз незалежності професійного бухгалтера.

Тема 6. Принципи і вимоги етики для всіх професійних бухгалтерів, бухгалтерів-практиків та штатних бухгалтерів

Професійне призначення бухгалтера за Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів.

Міжнародні підходи до визначень: професійний бухгалтер, бухгалтер-практик, штатний бухгалтер. Принципи та вимоги щодо прийняття і виконання завдань професійними бухгалтерами.

Конфлікти професійної діяльності бухгалтерів та порядок їх вирішення

Тема 7. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.

Міжнародні програми сертифікації професійних бухгалтерів та їх характеристика.

Програма сертифікації CAPA (Certified Agribusiness Professional Accountant).

Програма сертифікації CIPA (Certified International Professional Accountant).

Програма сертифікації CAP (Certified Accounting Practitioner).

Програма підготовки Асоціації Присяжних Дипломованих бухгалтерів (АССА).

Тема 8. Професійний розвиток бухгалтерів та системи сертифікації бухгалтерів

Вимоги до практичного досвіду та продовження професійного розвитку. Міжнародні вимоги та вплив глобалізаційних процесів на професію бухгалтера.

Переваги сертифікованих бухгалтерів.

Національні вимоги до практичного досвіду та професійного розвитку бухгалтера

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
Розуміти: сутність професійної етики і моралі та норм етичної поведінки; роль та завдання міжнародних та національних професійних організацій бухгалтерів у регулюванні професійної етики. Пояснювати: пріоритети професійних організацій бухгалтерів і аудиторів та порядок набуття членства в таких організаціях.	Тема 1. Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві Лекція №1 План лекції: 1. Сутність етики та умови виникнення професійної етики. 2. Взаємозв'язок етики і права та соціальної відповідальності бізнесу. 3. Класифікація та особливості професійної етики працівників економічних спеціальностей. 4. Міжнародні професійні організації бухгалтерів і аудиторів: місія, мета, завдання та пріоритети діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5. Додаткові: 1, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготувати доповідь на тему «Історія та умови виникнення етики» 2. Аналіз основних положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо дотримання професійної етики та соціальної відповідальності бухгалтера перед суспільством.	9
	Практичне заняття №1: 1. Сутність етики та умови виникнення професійної етики. 2. Взаємозв'язок етики і права та соціальної відповідальності бізнесу. 3. Класифікація та особливості професійної етики працівників економічних спеціальностей. 4. Професійні організації бухгалтерів і аудиторів в Україні Розгляд презентацій та їх обговорення.	2
Розуміти: сутність етичних вимог та фундаментальних принципів.	Тема 2. Особливості застосування принципів етики в Україні і світі Лекція №2 План лекції: 1. Міжнародні принципи етики професійних бухгалтерів, їх характеристика та класифікація. 2. Національні вимоги щодо етичної поведінки професійних бухгалтерів. 3. Фундаментальні принципи етики професійних бухгалтерів. 4. Етичний кодекс професійних бухгалтерів: суть і значення.	2

1	2	3
Пояснювати: фундаментальні принципи професійної етики в конкретних професійних ситуаціях	Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-9 Додаткові: 2, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2	
	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати тези до дискусії на тему «Відповідальність професійного бухгалтера щодо задоволення потреб окремого клієнта чи роботодавців». 2. Підготовка короткої доповіді на тему: «Відмінність принципів «професійна компетентність» та «належна ретельність». 3. Аналіз нормативно-правових актів щодо діяльності бухгалтера в інтересах громадськості.	9
	Практичне заняття №2: 1. Фундаментальні принципи етики професійних бухгалтерів. 2. Загрози дотримання професійної етики бухгалтерами 3. Загрози дотримання професійної етики бухгалтерами. 4. Особливості етики бізнесу. 5. Групування принципів етики професійних бухгалтерів.	2
Розуміти: концептуальну основу та структуру Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів.	Тема 3. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів: суть і значення Лекція №2 План лекції: 1. Історія виникнення Кодексу та змін до нього. 2. Роль Ради з Міжнародних стандартів етики професійних бухгалтерів у формуванні Міжнародного кодексу етики. 3. Концептуальна основа та характеристика розділів Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів. 4. Механізми дотримання вимог професійної етики бухгалтерів в ісламських країнах: можливості застосування в українській практиці. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4. Додаткові: 1, 3, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 3	2
Пояснювати: застосовування норм Кодексу у професійній діяльності.	Самостійна робота здобувачів. 1. Здійснити аналіз основних положень концептуальної основи Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів. 2. Підготувати доповідь на тему «Функції Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів». 3. Ознайомитися зі структурою Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів. Підготувати доповідь на тему «Формування ділової репутації бухгалтера за Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів.	9

1	2	3
	Практичне заняття №3: 1. Розв'язування ситуаційних завдань щодо застосування у практичній діяльності Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів бухгалтерами-практиками та професійними бухгалтерами у бізнесі. 2. Аналіз міжнародного досвіду застосування норм Кодексу щодо репутації бухгалтера та ділових відносин професійних бухгалтерів. 3. Аналіз Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо ролі професійних бухгалтерів практиків та професійних бухгалтерів у бізнесі та їх відповідальності перед суспільством.	2
Розуміти: вимоги Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів та Національних нормативно-правових актів щодо професійної компетентності.	Тема 4. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів: суть і значення Лекція №4 План лекції: 1. Сутність професійної компетентності за Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів. 2. Оцінка професійної компетентності. 3. Професійні навички, їх класифікація та рівні володіння ними. 4. Міжнародні стандарти освіти бухгалтерів та їх роль у формуванні професійних компетентностей. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5. Додаткові: 1, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4	2
Пояснювати: практичне значення навичок та порядок формування професійних суджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати доповідь на тему «Сутність належної ретельності та професійної компетентності». 2. Розробити схему шляхів досягнення професійної компетентності. 3. Провести аналіз порядку надання професійних послуг в Україні за даними джерел 2 і 3.	9
	Практичне заняття №4: 1. Дискусія на тему «Вимоги суспільства до професійної компетентності бухгалтера». 2. Розв'язування ситуаційних завдань щодо класифікації суджень на різних етапах професійної компетентності. 3. Узагальнення критеріїв оцінки професійної компетентності бухгалтера. Ділова гра щодо аналізу порядку надання професійних послуг в Україні.	2

1	2	3
Розуміти: види професійних ризиків бухгалтерів та загроз незалежності професійного бухгалтера. Пояснювати: загрози та оцінювати ризики незалежності професійного бухгалтера.	Тема 5. Ризики діяльності та загрози незалежності професійного бухгалтера Лекція №5 План лекції: 1. Сутність ризиків діяльності професійного бухгалтера. Класифікація професійних ризиків. 2. Підходи до оцінки ризиків незалежності професійного бухгалтера. 3. Аналіз результатів оцінки ризиків незалежності та загроз виконання обов'язків професійними бухгалтерами. 4. Сутність та види загроз незалежності професійного бухгалтера. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5, 9 Додаткові: 1, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4	2
	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати доповідь на тему: «Умови виникнення ризиків діяльності професійного бухгалтера». 2. Розробити таблицю класифікації ризиків бухгалтерів, що проводять свою професійну діяльність у підприємствах, що належать до груп «Великі» і «Малі підприємства».	9
	Практичне заняття №5: 1. Підходи до оцінки ризиків незалежності професійного бухгалтера. 2. Сутність та види загроз незалежності професійного бухгалтера. 3. Робота бухгалтера з конфіденційною інформацією. 4. Застережні заходи для усунення або зменшення загроз незалежності професійного бухгалтера.	2
Розуміти: сутність конфліктів та обставин, що призводять до виникнення конфліктів у професійній діяльності	Тема 6. Принципи і вимоги етики для всіх професійних бухгалтерів, бухгалтерів-практиків та штатних бухгалтерів Лекція №6 План лекції: 1. Професійне призначення бухгалтера за Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів. 2. Міжнародні підходи до визначень: професійний бухгалтер, бухгалтер-практик, штатний бухгалтер. Принципи та вимоги щодо прийняття і виконання завдань професійними бухгалтерами. 3. Конфлікти професійної діяльності бухгалтерів та порядок їх вирішення Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 5, 7 Додаткові: 1, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4	2

1	2	3
Пояснювати: розробку застережних заходів щодо виникнення конфлікту інтересів та визначення дій бухгалтера-практика у разі неможливості уникнення конфлікту	Самостійна робота здобувачів: 1. Провести аналіз змін у професійному призначенні бухгалтерів-практиків за даними Кодексу етики професійних бухгалтерів. 2. Скласти перелік умов прийняття клієнта професійними бухгалтерами. 3. Розробка застережних заходів при прийнятті завдання для бухгалтера-практика	9
	Практичне заняття №6: 1. Провести аналіз чинного законодавства щодо видів діяльності заборонених для професійних бухгалтерів 2. Аналіз принципів та вимог, що стосуються професійних бухгалтерів, бухгалтерів-практиків та штатних бухгалтерів за розділами Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів. 3. Робота в групах щодо розробки алгоритму прийняття завдання щодо його виконання професійними бухгалтерами за різними напрямками діяльності.	2
Розуміти: сутність програм сертифікації професійних бухгалтерів та їх характеристики	Тема 7. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні. Лекція №7 План лекції: 1. Міжнародні програми сертифікації професійних бухгалтерів та їх характеристика. 2. Програма сертифікації CAPA (Certified Agribusiness Professional Accountant) та CIPA (Certified International Professional Accountant). 3. Програма сертифікації CAP (Certified Accounting Practitioner). 4. Програма підготовки ACCA. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 5, 6. Додаткові: 1, 4, 5 Інтернет-ресурси: 1, 2, 3	2
Пояснювати: організаційні аспекти чинної системи сертифікації бухгалтерів в Україні і за кордоном	Самостійна робота здобувачів: 1. Провести аналіз програм сертифікації, необхідності їх отримання. 2. Дослідити особливості обліку та оподаткування для випадку, коли за навчання бухгалтерів сплачує підприємство.	9
	Практичне заняття 7: 1. Міжнародні програми сертифікації професійних бухгалтерів та їх характеристика. 2. Програма сертифікації CAPA та CIPA. 3. Програма сертифікації CAP. 4. Програма підготовки Асоціації Присяжних Дипломованих бухгалтерів (ACCA).	2

1	2	3
Розуміти: вимоги Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів та Національних нормативно- правових актів щодо професійної компетентності бухгалтера	Тема 8. Професійний розвиток бухгалтерів та системи сертифікації бухгалтерів Лекція 8 План лекції: 1. Вимоги до практичного досвіду та продовження професійного розвитку 2. Міжнародні вимоги та вплив глобалізаційних процесів на професію бухгалтера. 3. Переваги сертифікованих бухгалтерів. 4. Національні вимоги до практичного досвіду та професійного розвитку бухгалтера Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 7. Додаткові: 1, 3, 5, 6 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4	2
Пояснювати: розробку застережних заходів щодо виникнення конфлікту інтересів та визначення дій бухгалтера- практика у разі неможливості уникнення конфлікту	Самостійна робота здобувачів: 1.Провести аналіз стану й узагальнити досвід підготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів. 2. Обґрунтувати необхідність залучення професійних організацій у процес здобуття професійної кваліфікації вітчизняними бухгалтерами.	9
	Практичне заняття 8: 1. Обговорити вимоги до практичного досвіду та продовження професійного розвитку 2. Міжнародні вимоги та вплив глобалізаційних процесів на професію бухгалтера. 3. Дослідити переваги сертифікованих бухгалтерів. 4. Дослідження ролі професійних організацій на всіх етапах професійної підготовки фахівця.	2
Виконання індивідуального завдання (творчий проєкт, участь у наукових заходах, курси на платформі Prometheus або на інших сервісах)		16
Всього:		120/4

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Кодекс етики професійних бухгалтерів // Режим доступу: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjqobnR1vDiAhWvyoKHZDBCxAQFjAAegQIAhAC&url=http%3A%2F%2F195.78.68.18%2Fminfin%2Fdokument%2F81073%2FD6.pdf&usg=AOvVaw2etyB5RANObd1kH4bLwa4w>
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 21.09.2020).
3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 21.09.2020).
4. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року: Пер. с англ. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
5. Бралатан В.П. Професійна етика / Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 252с.
6. *Китайчук Т.Г., Крупельницька І.Г., Покинйчереда В.В. Етичні виклики у бухгалтерській роботі. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : IX Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2023 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – С. 12-14.*
7. Професійна етика бухгалтера: підручник. С.Ф. Голов, Я.В. Голубка, В.М. Костюченко, Р.В. Кузіна, Л.В. Чижевська. – Житомир, ПП Рута 2022. – 260 с.
8. Професійна етика бухгалтера і аудитора. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Облік і аудит» денної і заочної форм навчання / І.В. Жураковська. – Луцьк: ЛНТУ, 2012. – 113 с
9. Чижевська Л.В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність : теорія, організація, прогноз розвитку : наукова доповідь за дисертацією на здобуття наукового ступеня докт. економ. наук : 08.00.09 / Чижевські Людмила Віталіївна. – Житомир, 2007. – 80 с.

Додаткові

1. *Воронко Р. М. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту : навч. посіб. / Р. М. Воронко, К. І. Редченко, І. Г. Блажун. – 3-тє вид., стер. – Львів : Магнолія 2006, 2019. – 522 с.*
2. *Лозовицький С. П. Аудит : навч. посіб. / С. П. Лозовицький. – 2-ге вид., стер. – Львів : Магнолія 2006, 2019. – 466 с.*
3. *Захарченко В. І. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб. / В. І. Захарченко, М. М. Меркулов, О. В. Балахонова. – 2-ге вид., стер. – Львів : Магнолія 2006, 2019.*

4. *Петренко С. М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів : навч. посіб. / С. М. Петренко, І. М. Пальцун. – 2-ге вид., стер. – Львів : Магнолія 2006, 2019. – 520 с.*

5. *Гаєвська Н. І. Етичні вимоги до професії аудитора. Аудитор України. 2006. № 16 (100). С. 7-10.*

6. *Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту : навч. посіб. / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 488 с.*

Інтернет-ресурси

1. www.ifac.org – веб-сайт Міжнародної федерації професійних бухгалтерів.

2. www.fpaa.org.ua – веб-сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України.

3. www.zakon.rada.ua – веб-сайт Верховної Ради України.

4. www.minfin.gov.ua – веб-сайт Міністерства фінансів України.